

LES NOTES MARGINALS DELS LLIBRES DE REGISTRES PARROQUIALS DE SANT JOAN DE LES ABADESSES, SANT MARTÍ D'OGASSA I SANT MARTÍ DE SURROCA

JOAN FERRER

ARXIU COMARCAL DEL RIPOLLÈS

Resum

Els llibres de sacraments administrats per les parròquies, principalment els d'òbits, matrimonis i baptismes, proporcionen algunes dades que complementen o precisen esdeveniments destacats de la nostra història: són les notes marginals. Per a les petites localitats, sovint mancades de fonts documentals, aquestes notes són especialment interessants perquè, entre altres coses, indiquen el grau d'implicació de les nostres contrades en els esdeveniments més importants del país. És freqüent que aquestes anotacions es trobin aprofitant petits espais lliures dels llibres o bé en fulls annexos; recopilar-les perquè puguin ésser d'utilitat ha estat el nostre objectiu.

Paraules clau: Fons documentals; Registres parroquials; Sant Joan i Pau de les Abadesses (parròquia); Sant Martí d'Ogassa (parròquia); Sant Martí de Surroca (parròquia); Sant Joan de les Abadesses (història local); Ogassa (història local).

Abstract

The books of sacraments kept by parish churches, such as the ones of obituaries, marriages and baptisms, give us some facts which complement or determine exactly important events in our history: these are the notes in the margin. For the small towns, often lacking in documental sources, these notes are especially interesting because, among other things, show the level of involvement in our territory in the most important events of the country. These notes are often found in the margin of the books or in attached sheets; compiling them so that they can be useful has been our aim.

Keywords: documental sources; parish churches registers; Sant Joan i Pau de les Abadesses (parish church); Sant Martí d'Ogassa (parish church); Sant Martí de Surroca (parish church); Sant Joan de les Abadesses (local history); Ogassa (local history).

Les notes marginals són els textos escrits pels encarregats dels llibres parroquials —normalment els rectors— que complementen el registre sacramental administrat. A vegades, però, el contingut d'aquestes anotacions està motivat per esdeveniments singulars o curiosos, per fets històrics o per la pròpia manera de ser del seu redactor, preocupat per deixar constància d'un episodi determinat. L'objecte d'aquest treball és precisament donar a conèixer aquestes notes marginals «atípiques» però d'una riquesa prou destacada perquè són com petits relats contemporanis als fets descrits.

Es tracta, sovint, de curiositats, fets excepcionals o normatives o ordres específics per redactar i conservar correctament els llibres parroquials; en tots els casos, són el reflex d'un moment concret de la comunitat i, a més, proporcionen molta informació de la institució encarregada d'aquesta tasca.

És sabut que els registres parroquials han estat una font documental utilitzada més enllà de la recerca genealògica, com són els estudis demogràfics, de mortalitat, epidemiològics, etc. Les notes marginals apareixen de sobte i, a vegades, són difícils de localitzar: amb freqüència es troben encabides en petits fragments de pàgina que l'anotació del sacrament ha deixat lliure. Hem sistematitzat aquests apunts de la nostra història per utilitzar-los amb més facilitat. Hem agrupat les notes marginals dels llibres parroquials de les tres parròquies treballades (Sant Joan i Pau de Sant Joan de les Abadesses, Sant Martí de Surroca i Sant Martí d'Ogassa) en sis grups temàtics i hem afegit un títol que descriu el contingut de la nota, perquè ens ha semblat que, d'aquesta manera, podríem fer-ne més atractiva la lectura. Aquests grups temàtics permeten, per una banda, seguir la seqüència dels fets històrics i, per l'altra, faciliten l'ús de la informació que contenen les notes en funció de les predileccions dels lectors encuriolats o dels historiadors que puguin referenciar-les. Les sis agrupacions són les següents:

- A. Normes de redacció dels registres i notes complementàries dels llibres parroquials.
- B. Consuetes i costums en la pràctica dels sacraments.
- C. Càrrecs eclesiàstics: ordenacions, presa de possessió, nomenaments...
- D. Referències meteorològiques.
- E. Conflictes i guerres.
- F. Altres esdeveniments.

Com no podria ser d'una altra manera, les notes marginals es troben transcrites tot respectant l'idioma i la grafia originals. A cada nota marginal li correspon una nota al peu de pàgina que indica la procedència, amb l'expressió del volum, foli, data concreta, etc. per facilitar la revisió de l'original, cas que sigui necessària. Les abreviatures i la codificació dels volums segueix el treball «Guia dels registres parroquials de la comarca del Ripollès» publicat als Annals 2003-2004 del Centre d'Estudis Comarcals del Ripollès

A. Normes de redacció dels registres i notes complementàries dels llibres parroquials

1602 *Ús de números i lletres per datar els registres*¹

Diumenge a desaset de agost any mil sis cents i dos fonch visitat lo present libra de bateys per lo senyor visitador misser Gaspar Fontanella i axi fonch manat a mi com a sagrista que de aqui avant no ascrigues res ab [xifras] en dit llibra sino ad llongum jo Carles Pujol prevera e segrista e batejat lany mil sis sens i dos.

1663 *Ús dels papers solts per fer anotacions de registres*²

Nota dels baptismes als quals avia dextat lo reverent Magi Puig prevere y economo de la sacristia de la iglesia parrochial de Sant Joan las Abbadesses bisbat de Vich y avent los jo Joan Palomeras prevere y economo de dita sacristia en los 4 de novembre del any 1663 en papers volans los tinc copiats per orda del senyor vicari general de monsenyor Illustrissim de Vich per aver considerat era gran falta per los qui avian rebut al santissim sagrament del baptisme essent vicari general lo senyor doctor Antoni Sala canonge y sacrista de la catedral isglesia de Vich.

1684 *Enquadernació del llibre de baptismes*³

Aquest llibre ha encodernat Narcís Fexas llibrater en la vila de Mataró. Any 1684.

1735 *Contingut de les anotacions d'òbits*⁴

Nota. En las partidas dels obits expressas lo dia en que moriren tant parvulos com adultos y en los parvulos expressas de quina edat. Quant se nota que los adultos feren testament digas lo dia y any en quant sia possible. Despres de las partidas dels adultos per qui no se auran complert tots los funerals deixias un poch de blanch, en lo qual notara quant se cumplian, aixi amb facilitat se veura per qui hi ha falta. Et in omnibus servetur forma rituali. Ordre de visita feta als 6 de juliol 1735.

1735 *Ús del ritual del bisbat de Vic per escriure els registres parroquials*⁵

Las partidas de matrimonis escriganse segons lo methodo esta en lo riuial de est bisbat de Vich y en especial observias primerament que las diadas ni anys no se

notian ab xifras solas sino ab lletras tant en lo principi de las partidas de est com dels demes llibres de la cura. En las partidas de est deu expresarse si lo matrimoni se contrague publicadas las tres solitas monicions segons lo sagrat concili de Trento o dispensadas ellas; com tambe quant expressa la llicencia del Degà, diga: expedita en la cúria etc. dia tal de tal any y en quant puga saberse notias lo dia, any, y en poder de quin notari foren rebuts los capitols encara que no sian in posse rectoris; y en lo peu de les partidas notias si los contrahens han rebut la benedicció nupcial.

1735 *Dades dels registres*⁶

En las partidas dels obits notanse las diadas y anys ab lletres y no ab solas xifras, y en todas las partidas de adultos notias en quant saberse puga si feren testament o no, ab dia any y en poder de quin notari. En las dels albatz expressias tambe lo dia en que moriren, y de quina edat eran expressant també si reberen sacraments los que tingan us de raho quins sacraments y sino porque deixaren de rebre-los.

1775 *Anotació dels pares i cementiri*⁷

Se continuaran en las partidas dels difunts los noms de sos pares si poden saberse, y lo cementiri o dins la iglesia en que sels dona la sepultura eclesiàstica y en tot se conformarà al ritual del nostre bisbat. Crehuet vicari general official y visitador general.

1776 *Instruccions sobre la redacció i custòdia dels llibres de registre parroquials*⁸

Informado al Supremo Consejo de su Magestad que Dios guarde de que algunos parrocos havian tenido la ligeresa de asentar las partidas de bautismos, de matrimonios y obitos en padacitos de papel y sin la debida formalidad en carta de 23 juliol proximo pasado por mano de su secretario don Pedro Escolano [de Arrieta] haze recuerdo de los capitulos 1 y 2 de la [Ses] 24 de reformas matrimoniales del santo concilio de Trento, en que se dispone que dichas partidas se escriban por los parrocos en los libros que deben tener y custodiar con mucha diligencia para los justos fines que alli se expresan. Reproduce asi mismo la real orden de 21 marzo de 1749 comunicada al Consejo, para que la hiziesse circular a los ilustrisimos señores arzobispos y obispos encargandoles la vigilancia de que aquellos preberos se pusiessen en las mismas iglesias en archivos que estuviesen con toda custodia y seguridad y en obediencia de esto encarga de nuevo al cuydado de que los respectivos curas hagan los asientos correspondientes de bautismos, matrimonios y entierros en los libros que deven tener y que estos los tengan custodiados y guardados en los archivos de sus iglesias haziendoles los cargos correspondientes en las visitas; y sin embargo de que no creemos que alguno de los parrocos de este obispado haya tenido la culpable omision que motiva la providencia del con-

sejo, constandonos la escrupulosa indagacion con que los señores obispos y visitadores han zelado la observancia de la constitucion 4, tit, 8, de las synoidales de este obispado y de las demas disposiciones tomadas en el asunto; no podemos con todo dispensarnos de prevenir a V.V.R.R. con todo el impulso [venidera] obligacion, que en la visita hazedera de las iglesias parroquiales de este obispado examinen con el mayor cuydado y diligencia si los parrocos o regentes la cura de almas tienen con la devida normalidad los libros que ordena la citada synoidal, si los llevan en la limpia y cuydado, que manda la misma synoidal, asentado en ellos las partidas con claridad y especificación y si los tienen debidamente custodiados y guardados en los archivos de sus iglesias con arreglo a las disposiciones utlimamente acordadas por el Ilustrisimo Señor Obispo Sarmantero [Bartomeu]. Y para que los mismos parrocos y regentes la cura de almas, queden advertidos de la importancia de un asunto que ha merecido toda la attencion de su magestad y de su supremo consejo dispondran que en los mismos libros se ponga una nota de la real orden de su magestad de 27 marzo de 1749 de la citada providencia del consejo de 23 julio 1776 y de esta nuestra carta dada en Vich a los 8 octubre de 1776.

1836 *Llibre exprés per als albat*⁹

Nota: desde est any en avant se comensará un llibre nou expres per solament los albat en lo qual se escriuran sos obits.

B. Consuetes i costums en la pràctica dels sagraments

1640 *Costum de batejar a l'església de la col·legiata*¹⁰

A nou de abril any mil sis cents quaranta fonch bateyat per mi Damià Noguera prevere y sacrista de la isglesia parrochial de Sant Joan y Sant Pau les Abadesses bisbat de Vich Joan Francesch Fexas fill l·legitim y natural de Joan Fexas parayre de la present vila y de Margarida muller sua foren pares spirituals lo senyor Joan Spre mercader de la dita vila y Antònia Font muller de Lluís Font sastre de la dita vila. Y per star la criatura tant malament, fetas las diligenties quem era estat posible, ço es que ani a la col·legiada y toqui tres vegades a la porta pera que lo monjo me obrís, y veent que la criatura se anava morint, no sent ma intencio en res llevar la conseutud ni fraudar als drets tinch pagada la part al sacrista de la dita col·legiada, per que se acostuma de batejar de pasqua de resurrecció fins lo dia de pasquetes a la col·legiada, i no obstant las rahons tant vigents la necessitat se veyia, lo senyor oficial del senyor arxipreste me priva de la entrada y ganatias que per raho de la sacristia podia guanyar en dita col·legiada.

1756 *Enterrament solemne i sepultura al mas Verdaguer*¹¹

Die divuyt del mes de dezembre del any mil set cents cinquanta y sis, en esta iglesia parroquial de Sant Joan y Sant Pau las Abadesses bisbat de Vich fonch donada sepultura ecclesiastica al cadaver de Joseph Callis Verdaguer, marit de Maria Verdaguer y Bosch fill empero llegítim y natural de Pau Callis pages de la parroquia de Sant Pau de Saguries bisbat de Vich y de Francisca Callis y Bertran conjuques defunts en lo fossar dels passats del mas Verdaguer mori de mort natural die 16 de dit mes y any a las 4 horas del matí. Testament en poder del reverent Anton Isalguer quatre o sich anys antes de morir. Nota que se deixa ab la solemnitat de enterro y honras. Com se feu per Joan Verdaguer son sogra ques mori en lo any 1735. Y si be que los beneficis de la col·legiata no volgueren assistir, si sols canononge. (a lo quals se entrega la capa ab protesta en poder del Doctor Anton Isalguer) no obstant los de la parroquial assistiren en la col·legiata, hont sols tenen 18 sous de cor, porque ja sels dona missa sols los tres dies en la parroquial. Y en la parroquial tenen 6 sous del enterro conforme lo [cage], las absoltas sen fan a la parroquial dins la iglesia, portant la capa lo canononge, Y despres sen van ab professo per la era gran com per los demes difunts y al entrar per los claustros de Sant Mateu lo reberen los reverents canonges, ab creu y professo, tornantsen la creu de Sant Pol los dies de las honrras se comptan 9 sous del mateix modo que se comptava en temps antich Y quant venian los reverents beneficiats de la col·legiata y dits 9 sous son 49 sous per die.

C. Càrrecs eclesiàstics: ordenacions, presa de possessió, nomenaments...1624 *Presa de possessió del bisbe de Vic Andreu de Sant Jeroni*¹²

Vuy a 20 de satembre any 1624 mori Paula Gasch, germana del senyor domer Raphael Colí y aquex dia prengue pocessio de la yglesia col·legiada monsenyor reverendissim de Vich don fra Andreu de Sant Hieronim, donant li pocessio monsenyor reverendissim de Gerona don Francesc de Sant Iust acistint iuntament don Lluís Callar governador de Cathalunya ab cavallas llauges ab molta gent trobant se tambe assi lo senyor Lluís Capons una de las Dignitats.

1643 *Presa de possessió de la parroquial de Sant Pol*¹³

Vuy que comtam als 16 de febrer de 1643 prengui possessió de la sacristia de la parroquial de Sant Joan y Sant Pau de las Abadesses bisbat de Vich jo Antoni Llobera, prevere, que permutí ab lo reverent Demià Noguera ab lo benefici primer de Sant Gabriel de la dita parroquial de Sant Pol feran sa las permutes a Vich sent bisba lo senyor Don Remon de Senmanat y de la Nuse.

1684 *Ordenació de prevere*¹⁴

Jo Francesch Font, sacrista, fuy ordenat de prevera lo disapte de Pascha que contavem al 1 de abril de 1684. Canti missa nova la tercera festa de Pascha a 4 del mateix mes y any en lo altar major de Sant Francesch de Gerona tenint dos assistens lo un dels fonch lo reverent Pera Font germa meu y lo altre lo reverent Baltasar se feu lo offici ab tota solemnitat y despres profeso ab Te Deum Laudamus per la iglesia donant a besar las mans al poble o assistens en la missa. Lo segon dia celebri en la iglesia de las monges de la Mare Santa Clara en dita ciutat de Gerona y la sexta missa que fonch la primera que digui en esta vila de Sant Joan vaig dir en lo altar del Sant Misteri a intencio dels senyors haont habito que son Doctor Honorat Asprer y Marianna muller sua per las molts obligacions que dech als dits senyors. Vuy als 22 de abril del sobredit any he començat a batejar dos criatures.

1684 *Currículum del prevere Francesc Font*¹⁵

Jo Francesch Font llicenciat en Sacra Teologia prengui la sagristia ab premuta ab lo reverent Esteva Bananes prevere y natural de Puigcerdà fentme fermança lo Dr. Honorat Asprer y la sua senyora Marianna Asprer Folcra pago de pensió quatre dobles feu la premuta en Vich als 25 de setembre de 1683 me ordeni del subdiaconat la segona semmana de quaresma als 26 de febrer ab lo senyor bisbe de Gerona Dr. Tomas Sever Lo disapte de Passio lo Senyor bisbe de Urgell me ordena de diaconat en la iglesia collegial de Guissona la vigilia de Pascha lo senyor bisbe de Gerona me ordena del sacro presbiteriat que fonch lo primer de abril del any 1684 y la tercera festa de Pascha canti missa nova en lo altar major de Sant Francesch de Gerona en la qual me assisti mon germa lo prevera Pera Font y altres sants religiosos foren padrins lo senyor Baldiri Sala tintorer y la senyora Marianna Martina vidua, la segona missa digui en Santa Clara per una promesa, la quarta en Nostra Senyora de Altura en Olot y la quinta aci en Sant Joan al altar del Sant Misteri tot sia pera mes gloria de Deu. Amen.

1684 *Entrada del bisbe Antoni Pasqual*¹⁶

Als 16 de agost 1681, arriba en esta vila de Sant Joan les Abadesses mon señor Il·lustrissim don Anton Pasqual, per la gratia de Deu, bisbe de Vich, pera pendre possessió de la insigne collegiata iglesia, la qual ha havia presa per ell lo senyor sagrista de la seu de Vich, ab asistencia de un jutge de la Audiencia y Agusil real, no se li feu ninguna resistencia ans be, fou rebut amb molt aplauso, y la tarda que arriba isque tot lo clero de canonges y beneficiats del monestir, ab creu alta, y lo reberen devant lo ostal den Pera Vinyas, al cap del pont, y cant lo imne del esperit sant lo acompanyaren fins a la collegiata, y alli se canta lo Te Deum ab molta

solemnitat y despres tots los senyors canonges y beneficiats donaren la canonica obediencia al senyor bisbe dexant de ser subdits del senyor arxipresta, lo acompanyaren fins a la porta del corral y no volgue que el seguisen [...] tingue la posada en casa lo senyor doctor Francesch de Asprer, lo dia 17, 18 i 19 confirma a las tardes en lo monestir y lo dia desanou, que fou diumenge, digue de pontifical en dita iglesia y lo disapte tambe dona corona, y lo dilluns de mati a la tarda sen puja a Sant Antoni, lo dimarts a la tarda sen ana a Canprodon y lo endema a Nostra Senyora de Nuria y despres sen torna en son Palacio de Vich.

1816 *Ramon Carbonell, canonge de Sant Joan de les Abadesses*¹⁷

Nota: lo dia 23 de setembre de 1816 a la tarda de dit dia, jo, Ramon Carbonell y Vinyas prengui posesió de la doma curada de Sant Joan y Sant Pau de las Abadessas y se me encarrega interiment la cura de animas de Sant Martí de Surroca la qual habia obtingut passat de trenta anys, la qual cura regentí afins lo dia 17 de desembre de 1816 y lo dia 2 de dit mes de desembre vas pendre posesió del canonicat de la insigne collegiata de Sant Joan las Abadessas. Carbonell canonge.

D. Referències meteorològiques

1584 *Processó a Perella per la secada*¹⁸

A 8 del mes de juny any 1584, per voluntat del Senyor, per la sequada de Catalunya, anà la prossaso de Sent Joan çes Badeses ab tot lo clero de Sent Joan, a madona Santa Magdalena de Parella, plasia al senyor ques vulla apradar del pobla cristià, quens do bona pluja i temps trempat, que los asplets pugan florir i granar i tornar en mans del qui mal ian tret. Carles Pujol prevere i segrista, 1584, is troba a la prossaso sinc centes personas [i nen] menjaren moltras truytas. Tot sia per amor del Senyor.

1590 *Nevada*¹⁹

Arxer. Magdalena Paula, filla de Llorenç Arxer i de Anna, muller sua, es astada batejada a 8 de gener foran padrins Lluís Morer i padrina la senyora Vilamala i lo mateix dia nevà molt.

1598 *Aiguat*²⁰

Memoria de notar i plorar lo dia de Sent Mateu del any 1598 feu tan gran deluvi que sen porta lo molí draper i totes les resclosas de si a Cambradon. Morí molta gent, molt bestiar i gran dan en los gorets i artigas. Tot sia per amor de Deu.

I sen aporta deu horts de las salidas. Carles Pujol, segrista. I las resclosas de Ripoll.

1750 *Aiguat*²¹

Die sinch del mes de juliol del any mil set cents cinquanta en esta iglesia parroquial de Sant Joan y Sant Pau las Abadessas bisbat de Vich fonch donada sepultura eclesiàstica al cadaver de Joan Serrat, mestre de cases, traginer y hostaler del lloc de Sant Pau de Saguries [...] morí negat en lo rech mes prop del mas Noguer que baixa del mas Cullèll, qui va de Sant Joan a Sant Pau, que si be no y baixa aygua la demes part del any, no obstant fonch tant gran lo ayguat que bastá per negar a dit Joan Serrat y dos cavalcaduras carregades lo die 3 juliol de dit any 1750.

E. Conflictes i guerres

1652 *Setge de Barcelona*²²

Als divuit de febrer de 1652 fou mort un soldat rendit del exercit de Espanya que ere fugit del siti de Barcelona y muri a la masada del Marquès y deye ere valencià entes de morir de edat de alguns vint y sinch anys poc mes o mento del cabell ros y com sen ana de la vila estave bo sent causa sa sanitat que no se li pregunta lo nom de fonts, mori sens sacraments per que quant los demanaren los masovers fou a ocaseo que ja devie spirar y quant fou lo senyor sagrista a mig cami que aportave los sacraments li vingue nova sens tornas que ia ere mort no obstant això se li dona eclesiàstica sepultura per relatio dels dits sobre masovers que digueren li avien sentit dir avie demants en alguna part los sacraments de penitencia y eucaristia y no los y volgueren consedir per no aver pugut amostrar se com ere batejat fou suterrat davant de la porta qui entre a ma dreta al sementiri de la cullegiada unes dos passes endintre a dos o tres palms del cami que [...] lo sementiri al ospital, feren un nocturno de morts ab missa, resedint set saserdots y eren lo reverent Pau Agustí rector de Sant Pol [de] Vilanova de les Avellanes, prop Balaguer, lo reverent Ponç Guach, domer de Sant Joan, lo reverent Antoni Mias, sacrista de Sant Joan, lo reverent Joan Pere Gironella de Sant Joan, lo reverent Rafael Guanter de Sant Joan, lo reverent Miquel Lloret de Os prop de Balaguer, lo reverent Gabriel de Perella, com a tenint arrendada la mongia de la parroquial. Ferem 18 diners cada un de absoltes.

1658 *Guerra dels Miquelets*²³

Als set de juny 1658 fou donada eclesiàstica sepultura al cos de Jacinto Bertran, teixidor, de la present vila, mataren lo los michalets y francesos que isqueren de

Ripoll fent posta o sentinella sobre la torre dels balitres entre dos y tres de la matinata sent Sant Joan de Espanya y Ripoll de França y nosaltres ne matarem dells tres o quatre y set o vuit de nafrats entre los quals mataren lo capita comandant prop lo portal den Roca investiren per dos parts so es per lo portal den Roca y la Camareria per aqueixa torre que done sobre lo pati hont fan lo paller de la Abadia y en aquest puesto estaven lo capellans y canonges que avien fetes tres escuadres devuit capellans cada escuadra en aquest vespre ere de guarda lo senyor canonge Asprer cap de escuadra y los soldats lo senyor doctor Ripoll, Pau Agustí rector de Sant Pol, mossèn Antoni Sabater, organista, mossèn Llorenç Torrent, beneficiat, mossèn Esquerra, beneficiat, lo licenciat Geroni Raurés, monjo de Sant Pol, mossèn Onofre Mitjavila, beneficiat, tots del monestir hont gloria al Santissim Misteri romangue la victoria per nosaltres puix ab tota presa fugiren y nosaltres los capellans los llevarem la escala de quinze escalons qua propter laus Deo, [et hoc], essent rector de Sant Pol jo Pau Agustí de Vilanova de les Avellanes, bisbat de Urgell, prop Balaguer.

1658 *Guerra dels Miquelets*²⁴

Als vint de juny de 1658 fou donada ecclesiastica sepultura al cos de Jeroni Rovira, àlies Casimira, escultor de Ripoll, en lo monestir de la present vila de Sant Joan les Abadesses. Dit dia fou donada ecclesiastica sepultura al cos de Miquel Verges, fadrí, de la present vila, peraire. Dit dia fou donada ecclesiastica sepultura al cos de Joan Sola, pescador. Foren morts per una emboscada avien feta los michelets francesos, soldats y gent de Ripoll a la consalva Sent Sant Joan de Espanya juntament ab tres soldats espanyols los quals feren eixir la gent ab una trompa y fou que ells mateixos cridaven biafos y socorro.

1658 *Guerra dels Miquelets*²⁵

Als vint y un de juny de 1658 fou donada ecclesiastica sepultura al cos de altre soldat espanyol quel mataren los michelets y francesos entre la Tolosa y casa den Serra del Cadell.

1658 *Guerra dels Miquelets*²⁶

Als 29 de juny de 1658 fou donada sepultura ecclesiastica al cos de Nicolau Blanxart de la present vila mataren lo los michelets de França sobre lo Covila perdent se pobrement que uns quants que erem a la Era Gran li digueren serca les dos hores de la tarde noi anas per quant avie pres lo macho de Esteve Raures quell dia y lo mateix minyo quel tocave here present y veure de cami no essent encara entrat a la vila y algu de nostra companya li digue mirau que foren alguns present y ell respongue ben sabrie greu y aqueixa vegada fou la darrera lo he vist Deu lo tingue

en gloria. Item dit dia nos ferem petar unes valentes mosquetades ab dits michalets de les muralles a Sant Antoni de ahont ells comensaven a tirar.

1658 *Guerra dels Miquelets*²⁷

Item dit dia fou donada ecclesiastica sepultura al cos de Llorens Danes, fadri de Raures, mataren lo los michalets de Espanya prop la Tolosa de Vallfogona.

1658 *Guerra dels Miquelets*²⁸

Als 4 de setembre 1658 fou donada ecclesiastica sepultura al cos del senyor Silvestre Marti, balle de la present vila mataren lo los michalets de França prop coll Salarça junt a la Servera Deu lo tingue en gloria. Dit dia fou donada ecclesiastica sepultura al cos de Jacinto Colomer pages y masover del Coll de Bellapart mori en la mateixa pellea axi mateix per los mateixos en lo mateix lloch. Dit dia en dit lloch y per los mateixos oriundos foren morts y sepultats un capita espanyol un alferes napolità un sargento bolo y un michalet catala de la part de Espanya als quals donarem ecclesiastica sepultura requiescat cum beatis [etc.]

1658 *Guerra dels Miquelets*²⁹

Als 13 de setembre 1658 fou donada ecclesiastica sepultura al cos de Esteve Raures peraire y consol de la present vila mori [si fama es veritat part de pacio de animo quel avie envantaritat lo procurador del monestir y sentiut molt tota via mori ab los sacraments de santa mare iglesia y sencals de predestinat coloret Deus cum principibus populi sui etc.]

1658 *Guerra dels Miquelets*³⁰

Als 16 de setembre 1658 fou donada ecclesiastica sepultura al cos de Carlos Cardona nunci de la present vila de nacio napolitana mataren lo los michalets de França al torrent del Corcoy passat lo Covila que venie de la Girona que lavie fet anar Pere Raures fill del pobre dit difunt anima illius requiescat in pace.

1658 *Guerra dels Miquelets*³¹

Als 21 de setembre 1658 fou donada ecclesiastica sepultura al cos de Pere Marti Bruguera fadri de la present vila mataren lo los michalets de França a Puig Redon que venie de Olot de sercar sera pera fer lo Roser que ere paborde. Deu lo tingue en la gloria.

1659 *Guerra dels Miquelets*³²

Als dos de abril 1659 fou donada ecclesiastica sepultura al cos de Don Pere Ribes àlies pito, habitants en Santa Lluçia feriren lo los michalets de França

serca lo mas Planas y mori dintre Sant Joan ab los sacraments de Santa Mare la Iglesia sit in gloria.

1684 *Invasió dels francesos*³³

Avui als 26 de abril de 1684 tots els habitants de esta vila de [set] anys en amunt (exeptat los privilegiats) son anats a fexina per fortificar el portal Major. Y als 7 de febrer del sobre dit any entraren els senyors cònsols ab llur pal a coll seguint als [pay-sans] al darrere també ab pals. Als 25 de juliol se troba la Armada Española per alguns dies en lo lloch de Sant Pau de Seguries de la jurisdicció del Ilustre Capítol de Sant Joan las Abadesses pera impedir que los francesos no asitiasen al castell de Camprodon y despres de haver retirat los francesos sens haver asitiat la nostra armada se[...]ti per les viles y llochs de esta montanya.

1695 *Invasió dels francesos*³⁴

Als 12 de abril 1695 morí a la guerra Pere Joan Pujol fadrí fill de Joan Pujol masover de Cabalia y Seacília muller diuen sols feu de y rebe la absolucio de un capella del tercio de dragons y lo batlle de Sant Joan Rafel Curriols lo feu sepultar al sementiri de Montagut per que lo mataren a capdavall de Pla de Poliger los francesos a terme de dita parroquia de Montagut han li fet celebrar onrras ab assistensia de dos sacerdots de quo fide facio Joannes Pasqual, rector.

1794 *Invasió dels francesos*³⁵

Nota. Que en lo die onse de juny del corrent any entraren los francesos en esta vila a 2/4 de onse del matí y quedaren tambe dueños de tot aquest terreno qual ocuparen per espay de vuit dies: en la resistencia que sels feu moriren alguns de balas, als quals no sels pogue ministrar los sants sagraments: de estos, despues de ser aquí tornats alguns eclesiàstichs se reculli Jaume Cubí al qual se pogue donar sepultura eclesiàstica; de dos o tres sens digue haverlos enterrat en lo cementiri algun paisano que entraren primer en est terreno, y los demes se hagueren de deixar a fora a causa del excessiu fetor, y en ser dissecats sels donará sepultura eclesiàstica y entretant se han fet los funerals a tots.

1794 *Invasió dels francesos*³⁶

Dia tretse de juny del any mil set cens noranta y quatre fou enterrat en lo cementiri de la parroquia de Sant Martí d'Ogassa bisbat de Vich lo cadaver de Joseph Sala, bracer d'Ogassa, al qual mataren los francesos en lo dia onse de dit mes y any dia en que entraren en Sant Joan las Abadessas y en Ripoll, morí en la aïadas en vista de la casa dita Coll de Ogassa y lo enterri amore Dei.

Dia tretse de juny del any mil set cens noranta y quatre fou enterrat en lo cementiri de la parroquia de Sant Martí d'Ogassa bisbat de Vich lo cadaver de Salvador Albarich, bracer de Ogassa, al qual mataren los Francesos en lo dia onse de dit mes

y any dia en que entraren en Sant Joan las Abadessas y en Ripoll, morí en lo puesto anomenat canal Boxosa de Ogassa, fou enterrat amore Dei.

1794 *Invasió dels francesos*³⁷

Dia vint y quatre de juny de mil set cens noranta y quatre Joan Puig i Puig fou batejat en Sant Quirze de Besora o en Besora, fill de Joan Puig, masover de Micalet, y de Escolàstica Puig i Puig, conjugues, en ocasió que estavan ausents per motiu dels Francesos.

1794 *Invasió dels francesos*³⁸

Nota: la sobre dita partida de dos juliol de 94 devia posarse primera, que la antecendent de 10 febrer de 95; pero respecte de la cruel guerra se havia de notar aixis com se podia y al copiarlas en los llibres se patian algunas equivocacions de datos en son ordre de posar primera la una que la altra accidentaliter y no substantialiter.

1794 *Invasió dels francesos*³⁹

Nota. En lo die dels Sants Patrons que ja eram tornats de la fugida dels francesos se celebra un ofici de dits sants en la Col·legiata per no poderse encara en la parroquia a causa de estar violada: acabat dit ofici se publica que los parents dels que havian mort en eixa expedicio y entrada dels francesos vingueren a donar los noms: se feu pero respecte de la infrascrita hi hague algunas equivocacions y liquidadas despues se hague de borrar aquella partida y formant esta.

1795 *Invasió dels francesos*⁴⁰

Nota aqui hi ha una partida de baptisme de 1795 que devia posarse en lo llibre nou de baptismes y per raho de la guerra no se pogue posar y se nota per habitar la adminació que poria causar y es la següent.

1796 *Invasió dels francesos*⁴¹

Nota: Jo Ramon Carbonell prevere y rector de esta iglesia de Sant Marti de Surroca bisbat de Vich fas fé: que respecte de la guerra entre la França y Espanya fou presis y necessari traurer de esta rectoria tots los llibres corrents y posarlos en part tuta y segura per alguns anys y per esta causa duran est temps trist y miserable me fou presis escriurer las partidas corrents en una petita llibreta que sempre portava dins lo Breviari, que era lo sol llibre que tenia duran dita cruel guerra: despues de acabada (per la gracia de Deu) dita cruel guerra, torni a recullir los llibres corrents y posar en ells las partidas notadas en dita petita llibreta, y copianlas se cometeran algunas equivocacions de posarne una primera que altra, com es la següent que devia posarse antes de la antecendent de 4 juliol de 1796 y per no haverse de copiar tantas partidas si anyadi est full ab la present nota a la que deu darse fé com a lo demes dels llibres corrents y demes cosas en ells notadas dia 29 maig de 1796. Jo Ramon Carbonell rector de Surroca.

1808 *Guerra de Successió*⁴²

Nota: respecte del gran treball y de haber agut de amagar los llibres de partidas y salvarlos ab gran treball y per estas causas se ha agut de notarlhas del modo se ha pogut y tot se ha salvat per la gran misericordia de Deu nostre senyor potser quant se auran copiat y posada en est llibre alguna vagia atrasada o avensada y no haber seguit be lo ordre de ella y per esta causa mirar be tots estos anys dels treballs que son del any 8 a fins al any 1814 y aixis totas se trobaran que no se que sen agia per-duda ninguna. Carbonell, rector.

1810 *Guerra de Successió*⁴³

Nota: la següent partida debia estar en lo primer de janer pero per la invasio dels francesos no se pogue posar en est llibre corrent de baptismes y despues se equi-vocà y se posa aqui y se nota la causa de esta variació de ordre, que en semblants casos tot va com pot y regulariter desconsertat. Ita est Carbonell rector.

1810 *Guerra de Successió*⁴⁴

En esta iglesia parroquial de Sant Martí de Surroca bisbat de Vich jo Ramon Carbonell prevere y rector de dita iglesia lo dia primer de janer de mil vuytcents y deu he batejat (segons rito de la Santa Mare Iglesia Romana) a Francisco, Tomàs, Joan, fill legitim y natural de Joseph Gravalosa, pagès y de Maria Masdèu conju-gues, de la parroquia de Santa Margaria de Vianya, bisbat de Girona: foren padrins Francisco Masdèu y Eudalda Masdèu, tia del batejat habitán a Vianya y lo compare es desta parroquia: nota esta creatura nasqué en esta parroquia; perque la sua mare fugia dels francesos, que ja eren en Olot.

1810 *Guerra de Successió*⁴⁵

En esta iglesia parroquial de Sant Martí de Surroca bisbat de Vich jo Ramon Carbonell prevere y rector de dita iglesia lo dia sis de janer de mil vuytcents y deu he batejat (segons rito de la Santa Mare Iglesia Romana) a Pere, Martí, Joan, fill llegitim y natural de Francisco Alardi pastisser de Olot, y fill de esta parroquia y de Marianna Roura conjugues: foren padrins Pere Alardi pagès y Josepha Alardi de esta parròquia de Surroca. Nota bene: estos pares del batejat se refugiaren en esta per la actual invasió dels francesos en la vila de Olot.

1811 *Guerra de Successió*⁴⁶

[Carta adjunta]. Camprodon, 13 juny 811. M. R. Y senyor meu: estimaré a V. M. Participia aqui apertany pregar per la anima del difunt Joseph Masdeu soldat del regiment de Ultonia qual fou pres y ferit lo dia 3 de maig en Figueras y mori en el Hospital de Perpiñá lo dia 5 del corrent mes. Anima eius requiscat in pace. Se servira fer a mans la qual incloch que es per lo mateix fi. G. S. M. B. Juan Ginesta.

1813 *Guerra de Successió*⁴⁷

Nota: per tenir amagats los llibres parroquials a causa dels francesos me havia des-cuidat de posar en continuació estas dos partidas. De lo que fas fe jo Doctor Joan Vila, rector.

1813 *Guerra de Successió*⁴⁸

Nota. Per causa dels francesos tenia escondit lo present llibre y aixis me havia des-cuidat de posar en continuació la següent partida. De lo que fas fet jo doctor Joan Vila rector de la present parroquial església.

1835 *Primera Guerra Carlina*⁴⁹

Dia vint y quatre de setembre de mil vuit cents trenta sinch el Rector de la yglesia parroquial de Sant Joan y Sant Pau las Abadessas bisbat de Vich en lo cementiri immediat a la yglesia collegiata doná sepultura ecclesiastica al cadaver de un home que de resultas de la batalla se tingue en lo dia anterior se troba mort mes a munt de la casa seca masoveria del Mas Serra del Cadell de esta parroquia: los senyals son los següents: portava armilla de virones ab rallas de seda negra los botons del mateix tros xech vell de coto de oliva y apedassat de las manegas, de avansada edat, a par de cinquanta a xixanta anys de edat, afeitat de nou de estatura alt y prim. Fou enterrat al vespre dels predits y lo dia següent el mateix rector li digue Missa Amore Dei. Asseguran que dit difunt era de un poble de la Plana de Vich. Segons las noticias que he pogut adquirir y segons lo que diu el pare Fra Bataller ex: franciscano de Taradell, el referit difunt era un tal Joseph Rafart, alias Mesa de Taradell.

1836 *Primera Guerra Carlina*⁵⁰

[Carta intercalada]. Segundo batallon de la segunda brigada de Gerona. Voluntarios del Rey Dn. Carlos V [Sa Compañia H]. Certifico como José Roqué hijo de Francisco y Margarita Roqué natural de Olot corregimiento Vich hallandose en accion por la tarde a las cinco del presente murió. Sant Juan las Habadesas 22 marzo 1836. Eudaldo Verdaguer. Jayme Casas.

1836 *Primera Guerra Carlina*⁵¹

[Full intercalat]. Muertos del 29 mayo 1836. 1. D. José Blanc alférez de artilleria casado natural de Espolla, corregimiento de Figueras, obispado de Gerona. 2. Juan Boris soltero natural de Lladó corregimiento de Figueras de la compañía suelta de guias del Señor General. 3. Clemente Basagaña, de San Juan, de la misma compañía casado. Etc. 4. Salvador Torrent casado arriero de la brigada del batallon de

guias del Ampurdan natural de San Hilario Sacalm, corregimiento de Vich. 5. Isidro Estevanell soltero sargento primero de la compañía del batallon de guias del Ampurdan, natural de Moyá. Juan Palomer capellan.

1837 *Primera Guerra Carlina*⁵²

Nota. Per la necessitat ocasionada de la present guerra y siti de esta Vila des del últim agost fins avuy dia primer de novembre de 1837 no ha estat corrent la iglesia parroquial per administrar en ell lo sant sacrament del baptisme.

1849 *Segona Guerra Carlina*⁵³

[Full intercalat]. Dia dinou febrer de mil vuit cents quaranta y nou el senyor don Francisco Carrer comandant de infanteria del exercit real de carlistas alias Matinés de Cataluña y Agustí Vigo sargento primer de granaders del primer batalló natural de Ripoll y aquell de Lladó bisbat de Gerona han declarat en presencia del infra escrit economo que Rafel Casals, de edat a poca diferencia trenta y sis anys, natural de Sant Joan las Abadesas bisbat de Vich, procedent de la mateixa parroquia, marit de Maria Crehuet, sargento segon de la compañía de granaders del primer batalló de la divisió de Gerona morí lo dia vint y set de janer del mateix dit any. Enterrat a la nit del vint y vuit dels referit janer y any. Sa mort fou motivada per una ferida que rebé en una acció que hi hagué en Sant Quirze de Besora en el dia set del janer y any mencionats. Y para que conste libramos la presente en Vidrá a los 19 de febrero de 1849.

1874 *Tercera Guerra Carlina*⁵⁴

Como ecónomo de la iglesia parroquial de San Juan las Abadesas obispado de Vich provincia de Gerona, Certifico: que a los diez y ocho de julio de mil ochocientos setenta y cuatro, se dió sepultura eclesiástica a los cadaveres de los sergentos fusilados a media hora de esta villa que a continuación se expresan, segun la lista remitida por Don Martín Pi, secretario del Jefe del deposito de prisioneros, y dice asi, R. S. M. Egercito Real de Cataluña: relación nominal de los oficiales e individuos de tropa que por sorteo han sido fusilados conforme a la orden del General D. Francisco Saballs. [segueix la relació de 104 noms]. Y fueron fusilados el dia anterior. Y para que conste firmo la presente en San Juan las Abadesas a los diez y nueve de agosto de mil ochocientos setenta y cuatro. Jaime Puig, ecónomo.

F. Altres esdeveniments

1631 *Mort d'un capellà a les Tres Creus*⁵⁵

Morí lo reverent Pere Màrtir Montells a 9 de juny 1631 puyant a las tres creus per

donar la caritat que s'acostuma de donar la segona festa de Pasqua de Sprit Sant y morí subitament sens sacrament algu. Anima eius requiescat in pace. Amen.

1684 *Benedicció de la campana de la Mare de Déu del Prat*⁵⁶

La campana de Nostra Senyora del Prat fou batejada l'any 1684 per mi Francesc Font, prevere, i sagrista de l'església de Sant Joan i Sant Pau de les Abadesses, bisbat de Vic. Foren padrina lo misser Pere Plantalech, qui vite finem dedit die 25 mensis junii y Blanxarda, muller de Pere, arrendador de l'Abadia.

1684 *Pesta al Vallès Oriental*⁵⁷

Noverint universi quod in libro baptismorum parrochia Sancti Laurentii de Vilardell (Sant Celoni) diocesis Barchinona bene recondito et non lacerato fuit repertus [baptismatus] in modum qui sequitur. Als onze de janer de mil sis cents cinquanta y quatre fonzch batejat Francesch Bonaventura fill llegendim y natural de Pera Font sastre de la vila de Sant Celoni y avuy habitant en unas barracas per rao del contagi en lo terme de Vilardell y de Paula de aquell muller foren padrins Francesch Coll de dita parroquia y Magdalena Cunill muller de Pau Cunill habitants en Gualba y abarracats en dit terme de Vilardell...

1772 *Relíquies i consagració de Sant Martí de Surroca*⁵⁸

In Christ nomine amen. Jo Jaume Vilas prevera y rector de la parroquial iglesia de Sant Marti de Surrocha bisbat de Vich certifico y fas fee com lo die quinsa del mes de octubre del any mil set cents setanta dos Rafel Coll mestra de casas abaixant la [mija] del altar major de dita iglesia en lo padro de ell estant jo present va encontrar una ampolla de vidra rompuda del demunt qual jo prengui y dins hiis trobi ossos y altres reliquias molt consumidas junt ab un poch de pergami censer y escrit lletra molt clara qual diu lo següent. Anno ab incarnatione domini millessimo C IIII venit Arnallus, ausonensis ecclesiae episcopus, et dedicavit ecclesiam Sancti Martini, que recondit in ipso altare ex corpore Christi et ex plurimorum martirum Cesaraugustanorum et sanctae Mariae Magdalенаe et sanctorum Innoscentum et sancte Felicitatis et VII filiorum ejus et sancti Justi et sancti Laurentii. Factum est hoc mense octobrio, ebdomada II feria III. + Berengarius sacricustos cum omni[bus parentibus suis]. Raymundus subdiaconus cum omni[bus parentoribus suis]. Los mots picats denota haverhy perill de equivocacio per raho de las abreviaduras. Quals reliquias y pergami ab tota decencia jo posi en altra ampolla de vidra y tapada ab suro y sera per tota la juntura la torni sota tida mesa en un forat tapat per devant ab dos rajols vermells drets un davant altre los quals si conve ab facilitat se poden traurer y regoneixer ditas reliquias de las

quals cosas jo demunt dit Jaume Vilas rector y com a tal notari per tota la mia parroquia en ma rectoria dit die ne fas fe y la autoritzo ab mon acostumat yurat signe. Despues jo dubtant per ocasio de aixó quin dia devia celebrar de la dedicacio de la igglesia si dit die o be lo die 12 de novembre com mos antecessors ho han notat, escrigui al senyor bisbe y me respongue que continuas en lo die 12 de novembre celebrar de la dedicacio lo que noto ad futuram rei memoriam.

1788 *Natalitat*⁵⁹

Nota. Est any 1788 que acabam de concloure han nat y se han batejat en la present vila cent y vuit cosa particular, de que no hi ha memoria de haver arribat a tant gran numero los nats en dita Parroquial.

1796 *Bracers i pagesos*⁶⁰

Nota: los brassers de esta parroquia de Sant Martí de Surroca, se poden anomenar pagesos, pues tots viuen de treballar la terra y no hi ha raho de traurels de la clasa honrada dels pagesos als brassers pagesos; pues mes se deu la agricultura a estos que als pagesos richs y he feta esta nota porque se veu en las partidas dels llibres corrents de esta parroquia de Surroca, que a vegadas son anomenats pagesos y altres vegadas brassers y aixis se deuen entendre alomenos en esta parroquia, per termes sinonims: estos dos termes brasser o pages y ho he notat per traure tota equivocacio in futuram rei memoriam.

1832 *Família d'Asprer*⁶¹

Nos Don Francisco Morros, presbitero Doctor en sagrados canones, capiscol mayor dignidad de esta Santa Iglesia catedral, vicario general y oficial por el Ilustrisimo Señor Don Pablo de Jesus de Corcuera y Caverta por la gracia de Dios y de la Santa Sede Apostolica Obispo de Vich del Consejo de Su Majestad etc. Al Reverendo Cura Parroco o Regente de la Cura de almas de la iglesia parroquial de la villa de San Juan las Abadesas de este Obispado; salud y gracia. Hacemos saber: que en el espediente formado en nuestra Curia a instancia de Don. Ramon de Manresa y de Asprer domiciliado en la ciudad de Gerona para la enmienda de la partida de bautismo de su madre Doña Gertrudis de Asprer, en el dia de esta fecha hemos hecho la provision siguiente = Vich veinte de noviembre de mil ochocientos treinta y dos = Nos el infrascrito vicario general y oficial de estes obispado = Visto este espediente en que Don Ramon de Manresa y de Asprer domiciliado en la ciudad de Gerona pide que se enmiende la partida de bautismo de Doña Gertrudis de Asprer que nació en la villa de San Juan las Abadesas de esta diocesis en quince de febrero de mil setecientos quarenta, continuandose el dictado de

Don a los sugetos que traen el apellido de Asprer en dicha partida por gozar su familia del fuero de nobleza: vista la información de testigos recibida de que resulta que la familia de dicha casa de Asprer de San Juan las Abadesas goza efectivamente del fuero de nobleza: y visto y atendido lo demas que debia verse y atenderse = proveemos: que debemos mandar como mandamos al reverendo regente de la cura de almas de la iglesia parroquial de la villa de San Juan las Abadesas, que enmiende la citada partida de bautismo de doña Gertrudis de Asprer nacida en quince de febrero de mil setecientos quarenta añadiendo el dictado de Don no solamente a dicha doña Gertrudis, si que tambien al del señor Antonio de Asprer y Olcina, como y a la señora Isabel de Asprer y a su padrina Gertrudis de Asprer, y que enmendada la partida de bautismo en esta forma con relacion a esta nuestra provisión, libre las certificaciones que de la dicha partida se le pidieren para los efectos convenientes al interesado: despachandose al intento el cartel mandatorio de estilo al reverendo cura parroco de San Juan las Abadesas quien deberá unirlo al libro de bautismos que corresponda para perpetua memoria = Por tanto insinuando el tenor de la transcrita nuestra provision, mandamos al espresado reverendo regente la cura de almas de la iglesia parroquial de San Juan las Abadesas que satisfecho en sus justos derechos haga la enmienda de la partida de bautismo de doña Gertrudis de Asprer, y libre de ella los testimonios que se le pidan, todo en la conformidad prevenida en la sobre contenida nuestra provision. Dado en la ciudad de Vich a veinte de noviembre de mil ochocientos treinta y dos.

1885 *Benedicció del nou cementiri* ⁶²

El dia trece de julio de mil ochocientos ochenta y cinco a las once de la mañana el Excelentísimo y Reverendísimo señor don Jose Morgades y Gili, dignísimo obispo de Vich, acompañado de los senyores arciprestes de Manresa, Calaf, Ripoll y del que suscribe de la reverenda comunidad de presbiteros de la presente y demas clero en esta residentes de los reverendos curas parrocos de Vallfogona, San Pablo de Seguries, Surroca, Ogassa y reverendos economos de Caballera y Santa Lucia de Puigmal, del magnifico ayuntamiento en pleno, juez de paz, guardia ciberales, carabineros y mucho concurso de pueblo bendijo solemnemente y segun las ceremonias del ritual el nuevo cementerio. El señor obispo se revistió de pontifical en la capilla de Nuestra Señora del Prat y el clero de los habitos de Coro; se entonó el Ave Maris Stella cantando hasta llegar al cementerio. Concluida la función el prelado dirigió su autorizada palabra al concurso de fieles, se entonó el Te Deum prosiguiendolo hasta la capilla del Prat donde se depusieron el pontifical y habitos de Coro. En seguida el señor obispo se dirigió a la parroquial excolegiata donde despues de haber antes predicado administró el sacramento de la confirmación a doscientos diez y seis criaturas. De lo que doy fe. Francisco de Asis Jolis, prebero cura parroco arcipreste.

Notes

1. SJAb B0 (1566-1608) f. 115r. 1602, agost, 17
2. SJAb B3 (1647-1684) f. 101v. 1663, novembre, 4
3. SJAb B4 (1684-1728) f. 1r. 1684
4. SJAb O1 (1680-1739 s/f. 1735, juliol, 6
5. Ogassa O1-M1 (1588-1786) s/f. 1735
6. Ogassa O1-M1 (1588-1786) s/f. 1735
7. SJAb O2 (1739-1794) s/f. 1775, juny, 11
8. SJAb B5 (1728-1784) f. 312r-312v. 1776, octubre, 8
9. SJAb O4 (1832-1853) f. 27v. 1836, gener
10. SJAb B2 (1631-1647) f. 47r. 1640, abril, 9
11. SJAb O2 (1739-1794) s/f. 1756, desembre, 18
12. SJAb Ob-Ba-Ma (1576-1699) f. 125r. 1624, setembre, 20
13. SJAb B2 (1631-1647) f. 61r. 1643, febrer, 16
14. SJAb B3 (1647-1684) f. 198r. 1684, abril, 1
15. SJAb B4 (1684-1728) f. 1v.
16. SJAb B4 (1684-1728) f. 173r. 1684, agost, 16
17. Surroca B3 (1815-1856) s/f. 1816, setembre, 23
18. SJAb B0 (1566-1608) f. 53v. 1584, juny, 8
19. SJAb B0 (1566-1608) f. 76r. 1590, gener, 8
20. SJAb B0 (1566-1608) f. 102v. 1598, setembre, 21
21. SJAb O2 (1739-1794) s/f. 1750, juliol, 5
22. SJAb Oc (1643-1680) s/f. 1652, febrer, 18
23. SJAb Oc (1643-1680) s/f. 1658, juny, 7
24. SJAb Oc (1643-1680) s/f. 1658, juny, 20
25. SJAb Oc (1643-1680) s/f. 1658, juny, 21
26. SJAb Oc (1643-1680) s/f. 1658, juny, 29
27. SJAb Oc (1643-1680) s/f. 1658, juliol, 14
28. SJAb Oc (1643-1680) s/f. 1658, setembre, 4
29. SJAb Oc (1643-1680) s/f. 1658, setembre, 13
30. SJAb Oc (1643-1680) s/f. 1658, setembre, 16
31. SJAb Oc (1643-1680) s/f. 1658, setembre, 21
32. Surroca O1 (1664-1798) f. 12v. 1695, abril, 2
33. SJAb B3 (1647-1684) f. 203v. 1684, abril, 26
34. Surroca O1 (1664-1798) f. 12v. 1695, abril, 2
35. SJAb O2 (1739-1794) s/f. 1794, juny, 11
36. Ogassa O2 (1776-1856) s/f. 1794, juny, 13
37. Ogassa B2 (1752-1819) f. 85v. 1794, juny, 24
38. Surroca B2 (1786-1814) s/f. 1794, juliol, 2
39. SJAb O (1739-1794) s/f. 1794, desembre
40. Surroca B1 (1664-1785) f. 74r. 1795
41. Surroca B2 (1786-1814) s/f. 1796, maig, 29
42. Surroca M2 (1799-1856) s/f. 1808
43. Surroca B2 (1786-1814) s/f. 1810
44. Surroca B2 (1786-1814) s/f. 1810, gener, 1
45. Surroca B2 (1786-1814) s/f. 1810, gener, 6
46. SJAb O2 (1739-1794) s/f. 1811, juny, 13
47. SJAb O2 (1739-1794) s/f. 1813, octubre

48. SJAb Md (1777-1852) f. 180r. 1813, octubre
49. SJAb O4 (1832-1853) f. 23v-24r. 1835, setembre, 24
50. SJAb O4 (1832-1853) f. 29v-30r. 1836, març, 22
51. SJAb O4 (1832-1853) f. 30v-31r. 1836, maig, 29
52. SJAb B7 (1825-1852) f. 99r. 1837, novembre, 1
53. SJAb O4 (1832-1853) f. 82v-83r. 1849, febrer, 19
54. SJAb O6 (1874-1887) f. 1r. 1874
55. SJAb B1 (1608-1631) f. 109v. 1631, juny, 9
56. SJAb B3 (1647-1684) f. 202v. 1684
57. SJAb B4 (1684-1728) f. 1r. 1684, abril, 1
58. Surroca M1 (1664-1798) s/f. 1772, octubre, 15. Publicat a: (1) Parassols i Pi, Pau. San Juan de las Abadesas y su mayor gloria el Santísimo Misterio. Tip. Católica San José. Vic, 1894, p. 161-192. (2) Ordeig i Mata, Ramon. Les dotaties de les esglésies de Catalunya (segles IX-XII). Estudis Històrics. Vic, 2001, vol. 5, núm. 293, p. 23-24.
59. SJAb B6 (1784-1825) f. 48v. 1788
60. Surroca B2 (1786-1814) s/f. 1796, maig, 29
61. SJAb B5 (1728-1784) f. 112-113 (intercalat). 1832, novembre, 20
62. SJAb O4 (1832-1853) f. 198r. 1885, juliol, 13